

članek

COBIB.SI: PRIRAST BIBLIOGRAFSKIH ZAPISOV V LETU 2017

COBIB.SI: INCREMENT OF BIBLIOGRAPHIC RECORDS IN 2017

Ema DornikInstitut informacijskih znanosti,
MariborKontaktni naslov:
ema.dornik@izum.si**Izvleček**

V članku je predstavljena analiza prirasta bibliografskih zapisov v COBIB.SI v letu 2017. Po podatkih na dan 31. 12. 2017 je bilo leta 2017 v COBIB.SI kreiranih 174.995 novih bibliografskih zapisov, v analizo pa smo vključili podatke, zbrane tekom leta ($n = 171.273$). Vključeni so tudi podatki o prevzetih bibliografskih in normativnih zapisih iz drugih baz podatkov, kot so: WorldCat (OCLC), Register ISSN (International Standard Serial Number), Online katalog Kongresne knjižnice ter Library of Congress Name Authority File (LCNAF). V primerjavi z letom prej je prirast v 2017 nižji za 3,6 %. Po tipu zapisov jih je bilo največ (50,5 %) kreiranih za monografske publikacije in sestavne dele (38,8 %). V prvem trimesečju je bilo kreiranih največ (27,4 %) bibliografskih zapisov, največ ($n = 955$) v sredo, 11. januarja. V letu 2017 je zapise v COBIB.SI prispevalo 585 katalogizatorjev iz 253 knjižnic.

Ključne besede

bibliografske baze podatkov, COBIB.SI, katalogizacija, letni prirast

Abstract

The article presents the analysis of the annual increment of bibliographic records in COBIB.SI in 2017. According to the data as of 31 December 2017, 174,995 new bibliographic records were created in COBIB.SI in 2017; the data collected during 2017 ($n = 171,273$) is analysed. The data on bibliographic and authority records downloaded from other databases is included, e.g. from WorldCat (OCLC), ISSN Register (International Standard Serial Number), Online Catalogue of the Library of Congress and Library of Congress Name Authority File (LCNAF). The annual increment was by 3.6% smaller than in the previous year. Most records (27.4%) were created in the first trimester. When referring to working days, most records were created on Wednesday, 11 January ($n = 995$). In 2017, records were contributed to COBIB.SI by 585 cataloguers from 253 libraries.

Keywords

bibliographic databases, COBIB.SI, cataloguing, annual increment

UVOD

V sistemu COBISS.net (Kooperativni online bibliografski sistem in servisi) kot organizacijskem modelu povezovanja knjižnic je konec leta 2017 sodelovalo 1.095 knjižnic (COBISS.net v številkah, 2018). V COBISS.SI je sodelovalo 730 polnopravnih članic, ki jih ločimo po tipih knjižnic: Narodna in univerzitetna knjižnica, 84 univerzitetnih in visokošolskih knjižnic, 130 specialnih, 61 splošnih ter 454 šolskih knjižnic (IZUM, 2018). Gre za nacionalni knjižnični informacijski sistem z vzajemno katalogizacijo, vzajemno bibliografsko-kataložno bazo podatkov COBIB.SI in lokalnimi bazami podatkov sodelujočih knjižnic, bazo podatkov o knjižnicah COLIB.SI, normativno bazo podatkov CONOR.SI ter s številnimi drugimi funkcijami (Organizacijski model

sistema COBISS, 2018). V vzajemni katalogizaciji sodeluje 290 knjižnic (COBISS3 – Knjižnice, 2018) s preko 650 imetniki aktivnega dovoljenja za vzajemno katalogizacijo monografskih publikacij. Ločimo pet različnih dovoljenj za vzajemno katalogizacijo (DVK): dovoljenje A – pooblastilo za vzajemno katalogizacijo monografskih publikacij; dovoljenje B1 – pooblastilo za vzajemno katalogizacijo sestavnih delov; dovoljenje B2 – pooblastilo za vzajemno katalogizacijo kontinuiranih virov; dovoljenje C – pooblastilo za vzajemno katalogizacijo neknjižnega gradiva; dovoljenje D – pooblastilo za vzajemno katalogizacijo antikvarnega gradiva (Dovoljenja za vzajemno katalogizacijo, 2018).

Vzajemna katalogizacija z normativno kontrolo

Vzajemna katalogizacija omogoča racionalno delitev dela in prihranek pri zahtevnem postopku obdelave knjižničnega gradiva in vodenju katalogov. Za vsako enoto zadošča samo ena obdelava, nakar je zapis preko vzajemne bibliografsko-katalogne baze podatkov COBIB dostopen vsem udeležencem v sistemu in v mreži COBISS.net. Za vzajemno katalogizacijo je značilna tesna povezava lokalnih baz podatkov (katalogov) posameznih knjižnic z vzajemno bazo podatkov/vzajemnim katalogom (Vzajemna katalogizacija (COBISS3/Katalogizacija), 2018). Baze podatkov vsebujejo bibliografske zapise za različne vrste gradiva (monografske publikacije, serijske publikacije, integrirne vire, članke in druge sestavne dele), za potrebe vodenja osebnih bibliografij avtorjev pa tudi zapise za izvedena dela.

Katalogizatorji pri katalogizaciji z normativno kontrolo osebnih imen avtorjev (uvvedeno leta 2003) povezujejo bibliografske zapise z normativnimi. Če npr. normativni zapis za osebno ime avtorja v bazi CONOR.SI že obstaja, ga povežejo; če ne, pa kreirajo nov normativni zapis. To za katalogizatorje pomeni dodatno in zahtevno nalogo, saj morajo biti podatki o avtorjih pravilni in natančni, ob tem pa morajo ločevati med morebitnimi soimenjaki in preprečevati pojav podvojenih zapisov za istega avtorja. Zaradi zahtevnosti in pomembnosti omenjenega dela katalogizacije na tem mestu vključujemo kumulativne podatke o kreiranih normativnih zapisih v določenem mesecu leta 2017 (tabela 1).

V normativni bazi podatkov CONOR.SI je bilo v letu 2017 dodanih 57.522 novih zapisov, od tega je bilo 9,3 % zapisov prevzetih iz LCNAF (Library of Congress Name Authority File). Pri kreiranju zapisov v normativni bazi je sodelovalo 244 knjižnic (IZUM, 2018; Normativna baza podatkov CONOR.SI, 2018).

Tabela 1: Normativni zapisi baze CONOR.SI v letu 2017

Mesec	Kreirani v CONOR.SI	Prevzeti iz LCNAF	Skupaj
januar	5.123	477	5.600
februar	3.906	487	4.393
marec	5.665	584	6.249
april	3.575	333	3.908
maj	4.303	450	4.753
junij	3.921	342	4.263
julij	3.716	394	4.110
avgust	3.805	275	4.080
september	4.906	416	5.322

oktober	4.709	476	5.185
november	4.850	565	5.415
december	3.721	523	4.244
Skupaj	52.200	5.322	57.522

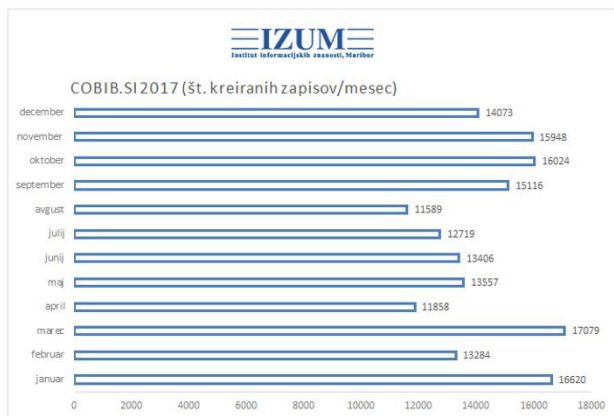
Legenda: CONOR.SI – normativna datoteka osebnih in korporativnih imen; LCNAF – Library of Congress Name Authority File.

Letni prirast bibliografskih zapisov

Konec leta 2017 (podatki na dan 31. 12. 2017) je bilo v vzajemni bazi podatkov COBIB.SI skupaj 5.082.091 bibliografskih zapisov (od tega 1.695.083 z vsaj enim avtorjem s šifro raziskovalca). Od vseh kreiranih zapisov v letu 2017 jih 46 % vsebuje tudi šifro raziskovalca in tipologijo dokumenta oz. dela, zato sklepamo, da so bili kreirani za potrebe vodenja osebnih bibliografij. V letu 2017 je 174.995 bibliografskih zapisov v COBIB.SI prispevalo 585 katalogizatorjev iz 253 knjižnic. Originalno kreiranih (brez prevzetih zapisov) je bilo 155.715 bibliografskih zapisov, iz mreže COBISS.net je bilo prevzetih 16.785 zapisov, iz baze WorldCat (OCLC) 10.055, iz Registra ISSN (International Standard Serial Number) 4.335 zapisov (od tega 3.563 ob ažuriranju baze podatkov ELINKS.SI), iz Online kataloga Kongresne knjižnice (LC) pa 2.093 zapisov. Največja dodana vrednost zasnove vzajemnega kataloga je kooperativno sodelovanje pri kreiranju bibliografskih zapisov. To pride še toliko bolj do izraza v sistemu več med seboj povezanih samostojnih vzajemnih katalogov (IZUM, 2018).

Zajem in prikaz podatkov v članku vključujeta vse koledarske dni v letu, saj se COBIB.SI ves čas dopolnjuje. Vključeni so tako kreirani kot prevzeti bibliografski zapisi, ki so jih v vzajemni katalog prispevali katalogizatorji. Za delovne dni smo šteli vse dni od ponedeljka do petka, za dela proste dni smo upoštevali sobote, nedelje in praznike. Podatki, prikazani na letni ali mesečni ravni, so bili zbrani tekom leta 2017; tako so v prikaz vključeni podatki za 171.273 bibliografskih zapisov (slika 1). Podatki se zbirajo vse leto, in sicer na začetku meseca za pretekli mesec. Ker se vzajemna baza dnevno spreminja, številke ne kažejo trenutnega stanja podatkov v bazi. Iz zjema podatkov so izvzeti bibliografski zapisi, ki so bili v vzajemni katalog shranjeni programsko (npr. Elinks, n = 2.903), ter lokalni zapisi, ki so bili shranjeni v vzajemno bazo.

Po podatkih o polnopravnih članih sistema COBISS.SI in njihovem sodelovanju v sistemu vzajemne katalogizacije je bilo v letu 2017 po tipu zapisov kreiranih: 50,5 % zapisov za monografske publikacije, 38,8 % za sestavne dele, 7,7 % za izvedena dela (dogodke), 3 % za serijske publikacije, 0,2 % za zbirne zapise in 0,1 % zapisov za integrirne vire. V tem letu je bilo zbranih 2.156 zapisov (Bibliografske baze podatkov in podatki o zalogi, 2018).

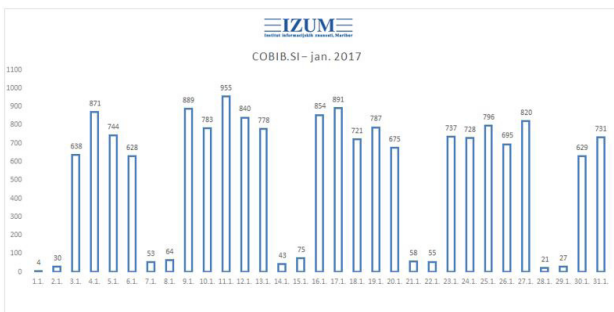
Slika 1: Prirast bibliografskih zapisov v letu 2017 po mesecih

V nadaljevanju so prikazani podatki o kreiranih zapisih po posameznih mesecih leta 2017.

Januar

Januarja je bilo v COBIB.SI dodanih 16.620 bibliografskih zapisov (slika 2), in sicer največ v sredo, 11. 1. 2017; če upoštevamo dneve v tednu, pa je bilo največ zapisov kreiranih v 5 torkih v januarju. V 22 delovnih dneh je bilo v COBIB.SI dodanih 16.220 bibliografskih zapisov, povprečni dnevni prirast gradiva v delovnih dneh ($\bar{x}$) je znašal 737,3 zapisa, standardni odklon (s) pa 181,6. Povprečni dnevni prirast števila bibliografskih zapisov v 9 dela prostih in prazničnih dneh ($\bar{x}$) je znašal 44,4 zapisa, odklon (s) pa 22,8 ($n=400$). Zapis, kreiran januarja, predstavlja 9,7 % celoletnega prirasta, po številu kreiranih zapisov pa na letni ravni januar v letu 2017 zaseda 2. mesto.

V bazo COBIB.SI je bilo tega meseca zaradi posodobitve baze podatkov ELINKS.SI dodanih 634 bibliografskih zapisov (na sliki 2 niso všteti). Katalogizatorji so januarja prevzemali zapise tudi iz drugih bibliografskih in normativnih baz podatkov: 884 zapisov iz Registra ISSN (International Standard Serial Number), 923 iz baze WorldCat (OCLC), 165 iz Online kataloga Kongresne knjižnice (LC).

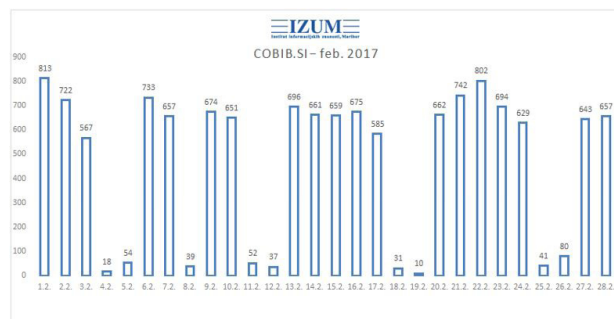

Slika 2: Število bibliografskih zapisov, kreiranih januarja 2017 (podatki, zbrani na dan 1. 2. 2017)

Februar

V 28 dneh meseca februarja 2017 je bilo kreiranih 13.284 zapisov (slika 3), od tega v 19 delovnih dneh povprečno ($\bar{x}$) 680,1 zapisa na dan, odklon (s) pa je znašal 62,5. Zapis, kreiran v februarju, predstavlja 7,8 % letnega prirasta, tako da je februar po številu kreiranih zapisov na 9. mestu (enako kot leto poprej). Največ zapisov je bilo kreiranih v sredo, 1. 2. 2017, in sicer 813; sicer pa je bil v februarju najbolj produktiven dan v delovnem tednu četrtek. Štirje delovni četrtki predstavljajo 21,4 % mesečnega prirasta, tesno sledijo štirje ponedeljki z 21,2 % in štirje torki z 21 %.

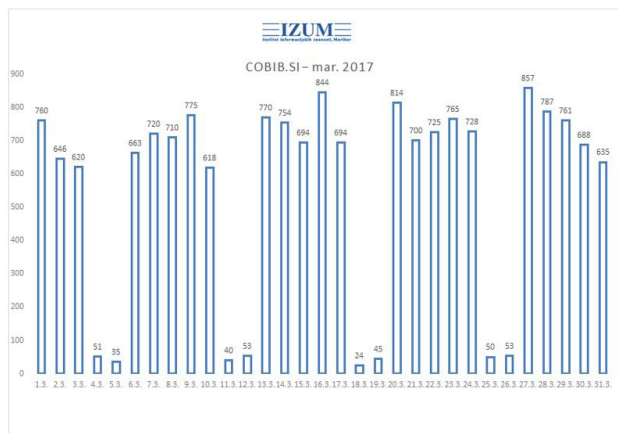
Povprečni dnevni prirast gradiva ($\bar{x}$) v 9 dela prostih dneh je znašal 40,2, odklon (s) je bil 20,7, skupni prirast (n) pa 362. Število prevzetih bibliografskih zapisov iz drugih baz podatkov v februarju 2017: iz Registra ISSN je bilo prevzetih 71 zapisov, iz baze WorldCat (OCLC) 761, iz LC pa 151.

Slika 3: Število bibliografskih zapisov, kreiranih februarja 2017 (podatki, zbrani na dan 1. 3. 2017)

Marec

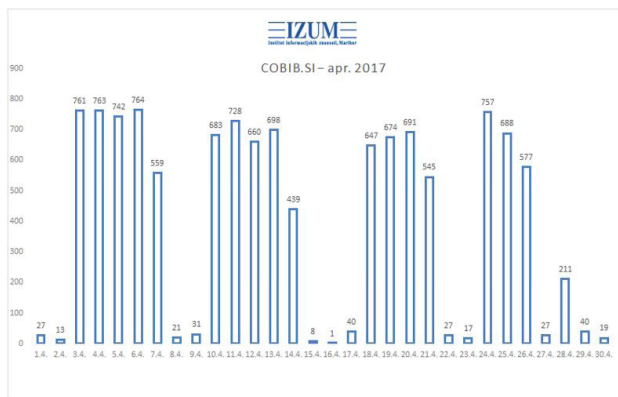
V 23 delovnih dneh so katalogizatorji v COBIB.SI prispevali 16.728 bibliografskih zapisov ($\bar{x} = 727,3$; $s = 66,6$), v 8 dela prostih dneh pa še dodatnih 351 ($\bar{x} = 43,9$, $s = 10,3$) (slika 4). Marca je bilo tako kreiranih 17.079 zapisov, kar predstavlja 10 % letnega prirasta, tako marec zaseda 1. mesto glede na letni prirast. Glede na dan v tednu je bilo največ zapisov kreiranih v četrtkih, in sicer 3.718, četrtek sledijo srede s 3.650 kreiranimi zapisi, vendar pa je bil ponedeljek, 27. 3. 2017, vodilni dan z največ kreiranimi zapisi ($n = 857$). Prevzeti bibliografski zapisi iz drugih baz podatkov so: 80 zapisov iz Registra ISSN, 988 iz baze WorldCat (OCLC), 224 pa iz LC.

Slika 4: Število bibliografskih zapisov, kreiranih marca 2017 (podatki, zbrani na dan 3. 4. 2017)

April

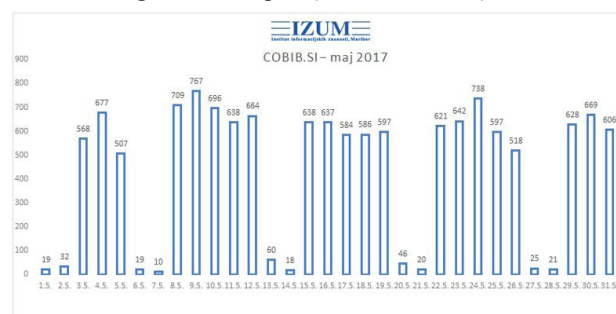
Aprila so katalogizatorji v COBIB.SI vnesli 11.858 bibliografskih zapisov (slika 5). Iz Registra ISSN je bilo prevzetih 46 zapisov, iz baze WorldCat (OCLC) 691, iz LC pa 175 bibliografskih zapisov. Največ bibliografskih zapisov, in sicer 764, je bilo kreiranih v četrtek, 6. 4. 2017. Vsi trije delovni četrtki pa v mesecu aprilu skupaj predstavljajo 18,6 % mesečnega prirasta v delovnih dnevih. V 18 delovnih dnevih je povprečni dnevni prirast števila bibliografskih zapisov ($\bar{x}$) znašal 643,7 zapisa, odklon (s) je bil 139,8. Največji skupni prirast bibliografskih zapisov v delovnih dneh aprila beležimo ob torkih ($n = 2.826$ ali 24,4 %), sledijo srede z 2.653 zapisi ali 22,9 %. April je imel 12 dela prostih dni, ko beležimo 271 kreiranih zapisov ($\bar{x} = 22,6$, $s = 11,9$). Na letni ravni predstavljajo bibliografski zapisi, kreirani aprila, 6,9 %, tako da je april že od leta 2015 na predzadnjem (11.) mestu.

Slika 5: Število bibliografskih zapisov, kreiranih aprila 2017 (podatki, zbrani na dan 3. 5. 2017)

Maj

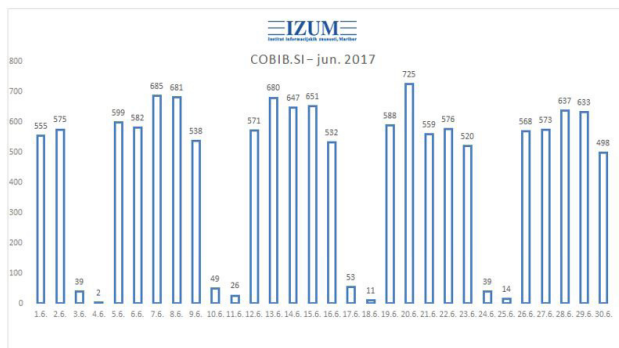
Enako kot leto poprej zapisi, kreirani maja 2017, predstavljajo 7,9 % letnega prirasta bibliografskih zapisov, tako da maj s 13.557 kreiranimi zapisi v letu 2017 zaseda 7. mesto glede skupnega števila kreiranih zapisov po mesecih. S slike 6 je razvidno, da je bil torek, 9. 5. 2017, s 767 zapisi dan, ko je bil dnevni prirast bibliografskih zapisov najvišji, sledita sredo, 24. 5. 2017, s 738 zapisi in ponedeljek, 8. 5. 2017, s 709 zapisi. Skupno število zapisov, kreiranih v 21 delovnih dneh, je 13.287 ($\bar{x} = 632,7$, $s = 65$). Kaže, da so v maju na prvem mestu srede (24 %), sledijo torki (20,4 %) in ponedeljki (19,5 %). Zapisi so bili prevzeti tudi iz drugih baz, in sicer iz Registra ISSN ($n = 1.213$, od tega 1.152 zaradi ažuriranja baze ELINKS.SI) ter iz baz OCLC ($n = 977$) in LC ($n = 226$). V 10 dela prostih dneh so katalogizatorji COBIB.SI dopolnili z 270 bibliografskimi zapisi ($\bar{x} = 27$, $s = 15,1$).

Slika 6: Število bibliografskih zapisov, kreiranih maja 2017 (podatki, zbrani na dan 1. 6. 2017)

Junij

V 30 dneh junija je bilo kreiranih 13.406 zapisov. Mesečni prirast v juniju predstavlja 7,8 %, tako da je junij na 8. mestu po številu prirasta bibliografskih zapisov na letni ravni. Če upoštevamo dneve v tednu, je bilo junija (kumulativno po dnevih) največ zapisov ($n = 3.096$) kreiranih v 5 četrtkih. Glede na posamezen dan v mesecu je bilo, enako kot leto prej, največ zapisov kreiranih v torek, 21. 6. 2017, in sicer 725 (slika 7). V juniju je bilo v 22 delovnih dneh kreiranih 13.173 bibliografskih zapisov, na delovni dan je povprečni prirast ($\bar{x}$) znašal 598,8, odklon (s) pa 60,3. Zapisi, kreirani ob sobotah in nedeljah, predstavljajo 1,7-odstotni delež prirasta v juniju ($n = 233$, $\bar{x} = 29,1$, $s = 18,8$). Zapisi so bili prevzeti tudi iz tujih baz, in sicer 62 zapisov iz Registra ISSN, 876 iz baze WorldCat (OCLC), 162 pa iz LC.

Slika 7: Število bibliografskih zapisov, kreiranih junija 2017 (podatki, zbrani na dan 3. 7. 2017)

Julij

Prirast bibliografskih zapisov v COBIB.SI obsega 12.719 zapisov (slika 8). Največ zapisov v tem mesecu je bilo kreiranih v ponedeljek, 3. 7. 2017, in to 722, sicer pa so bile najbolj produktivne srede – v štirih sredah je bilo kreiranih 20 % zapisov v juliju ($n = 2.545$, $\bar{x} = 636,3$, $s = 29,9$). Sredam tesno sledijo četrtki z 19,9 % in torki z 19,2 % mesečnega prirasta. Povprečni dnevni prirast števila bibliografskih zapisov v 21 delovnih dneh je bil 594,3, odklon (s) pa 91,6 ($n = 12.481$). V 5 sobotah in 5 nedeljah je bilo kreiranih 238 zapisov (1,8 %), povprečni dnevni prirast ($\bar{x}$) v dela prostih dneh je znašal 23,8, standardni odklon (s) pa 15. Bibliografski zapisi, kreirani v tem mesecu, predstavljajo 7,4 % letnega prirasta, tako da je julij na 10. mestu glede na letni prirast (enako kot leta 2016). Julija so bili zapisi prevzeti tudi iz drugih baz, in sicer: 69 zapisov iz Registra ISSN, 720 iz baze WorldCat (OCLC) in 183 iz LC.

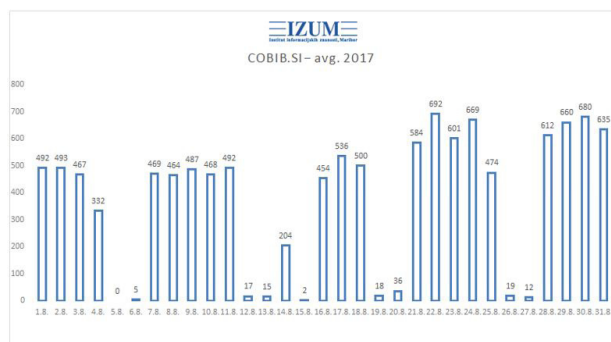

Slika 8: Število bibliografskih zapisov, kreiranih julija 2017 (podatki, zbrani na dan 1. 8. 2017)

Avugst

Večletni trend se nadaljuje, ponovno je avgust mesec, ko je bilo v COBIB.SI kreiranih najmanj bibliografskih zapisov na letni ravni (6,8 %, $n = 11.589$). V 22 delovnih dneh je bil povprečni dnevni prirast ($\bar{x}$) 521,1 zapisa, odklon (s) je bil 116,8; skupno število kreiranih zapisov (n) je znašalo 11.465 zapisov. V 9 dela prostih dneh je bilo kreiranih 124 bibliografskih zapisov, povprečni dnevni prirast gradiva

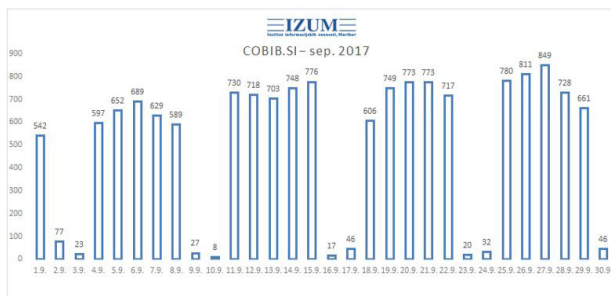
($\bar{x}$) je znašal 13,8, odklon (s) pa 11. Dne 5. 8. 2017 (sobota) prvič v tem letu ni bil v enem dnevu kreiran noben nov zapis. Največ zapisov je bilo kreiranih v torek, 22. 8. 2017, in sicer 692, po številu kreiranih zapisov sledita sredo, 30. 8. 2017, s 680 in četrtek, 24. 8. 2017, s 660 zapisi (slika 9). Najbolj produktivni delovni dnevi so bili četrtki ($n = 5$) s 24,2 % mesečnega prirasta ($n = 2.775$, $\bar{x} = 555$, $s = 93,6$), sledijo srede ($n = 5$) s 23,7 % ($n = 2.715$, $\bar{x} = 543$, $s = 94,5$). Zapisi, prevzeti iz drugih baz: 55 iz Registra ISSN, 574 iz baze WorldCat (OCLC) ter 146 iz LC.

Slika 9: Število bibliografskih zapisov, kreiranih avgusta 2017 (podatki, zbrani na dan 4. 9. 2017)

September

September je na 5. mestu po številu kreiranih zapisov na letni ravni (8,8 %, $n = 15.116$). Največ zapisov v tem mesecu ($n = 849$) je bilo kreiranih v sredo, 27. 9. 2017, sledita torek, 26. 9. 2017, z 811 in ponedeljek, 25. 9. 2017, s 780 kreiranimi bibliografskimi zapisi (slika 10). V 21 delovnih dneh je bilo največ zapisov kreiranih v 4 sredah, tj. 3.014 zapisov (20,3 %). Povprečje sred je 753,5 zapisov ($s = 73,5$), povprečje prirasta v COBIB.SI v delovnih dneh septembra pa je 705,7 ($s = 80,4$). Sredam sledijo torki z 19,8 % mesečnega prirasta ($n = 2.930$, $\bar{x} = 732,5$, $s = 66,1$). Sobote in nedelje v septembru ($n = 9$) so v prirast dodale 296 zapisov (1,9 %). Prevzeti iz drugih baz podatkov: 72 iz Registra ISSN, 934 iz baze WorldCat (OCLC) in 156 iz LC.

Slika 10: Število bibliografskih zapisov, kreiranih septembra 2017 (podatki, zbrani na dan 2. 10. 2017)

Oktober

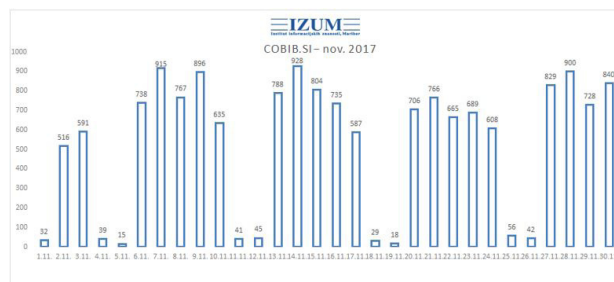
Oktober 2017 je z 9,4 % letnega prirasta ($n = 16.024$) na tretjem mestu po številu kreiranih zapisov. Periodično posodabljanje baze podatkov ELINKS.SI v oktobru je vzajemno bazo povečalo za 1.591 novih bibliografskih zapisov, a ti niso všeti v prikazu na sliki 11. Katalogizatorji so v 21 delovnih dnevih kreirali 15.688 zapisov ($\bar{x} = 747$, $s = 113,8$). V oktobru je bilo 5 ponedeljkov, zato je razumljivo, da je ponedeljek vodilni dan v tednu po številu kreiranih zapisov; v ponedeljkih je bilo kreiranih 3.396 zapisov (21,6 % mesečnega prirasta), sledijo 4 srede z 20,9 % ($n = 3.286$) in 4 delovni torke z 20,8 % ($n = 3.265$). Največ zapisov na posamezen dan je bilo kreiranih v sredo, 11. 10. 2017, in sicer 900. Sledita dva torca, in to 10. 10. 2017 z 894 in 24. 10. 2017 z 863 bibliografskimi zapisi. V 10 dela prostih dneh je bilo kreiranih 336 zapisov ($\bar{x} = 33,6$, $s = 16,6$), kar znaša 2,2 % mesečnega prirasta. Katalogizatorji so iz drugih baz podatkov prevzeli: 65 zapisov iz Registra ISSN, 708 iz baze WorldCat (OCLC) in 123 iz LC.

Slika 11: Število bibliografskih zapisov, kreiranih oktobra 2017 (podatki, zbrani na dan 2. 11. 2017)

November

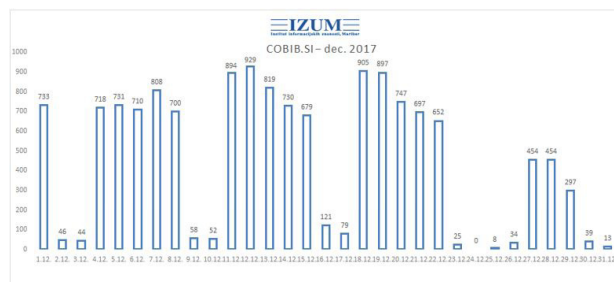
November je s 15.948 kreiranimi bibliografskimi zapisi na četrtem mestu po številu kreiranih zapisov na letni ravni (9,3 %). Glede na dan v tednu so bili četrtki (skupno) najbolj produktivni dnevi za kreiranje zapisov na mesečni ravni, gledano na posamezen dan v mesecu, pa so na prvih treh mestih po številu kreiranih zapisov 3 torke: vodi 14. 11. 2017 z 928 zapisi, sledita 7. 11. 2017 z 915 in 28. 11. 2017 z 900 kreiranimi bibliografskimi zapisi (slika 12). V 5 delovnih četrtkih so katalogizatorji kreirali 3.676 zapisov, kar predstavlja 23,5 % mesečnega prirasta (če upoštevamo samo delovne dni); sledijo 4 delovni torke z 22,4 % ali 3.509 zapisi ter 4 delovni ponedeljki z 19,6 % mesečnega prirasta, če upoštevamo samo delovne dni ($n = 3.061$). V delovnih dneh se je COBIB.SI povečal za 15.631 novih zapisov, povprečno za 744,3 na dan ($s = 117,3$). V 9 dela prostih dneh se je COBIB.SI povečal za 317 zapisov ($\bar{x} = 35,2$, $s = 13,1$), na mesečni ravni je bilo tako skoraj 2 % zapisov kreiranih ob vikendih in prazničnem dnevu. Iz drugih baz podatkov so katalogizatorji prevzeli: 77 zapisov iz Registra ISSN, 1.084 zapisov iz baze WorldCat (OCLC), 177 zapisov iz LC.

Slika 12: Število bibliografskih zapisov, kreiranih novembra 2017 (podatki, zbrani na dan 1. 12. 2017)

December

Decembra 2017 je bilo kreiranih 14.073 zapisov, kar predstavlja 8,2-odstotni delež letnega prirasta (podatki, zbrani na dan 3. 1. 2018), s tem se december uvršča na šesto mesto po številu kreiranih zapisov na letni ravni. Na sliki 13 je vidno, da je bilo največ zapisov kreiranih v torek, 12. 12. 2017, in sicer 929, sledi pa mu ponedeljek, 18. 12. 2017, z 905 zapisi. Devetnajst delovnih dni je v COBIB.SI doprineslo 13.554 novih bibliografskih zapisov ($\bar{x} = 713,4$, $s = 164,2$), v 12 dela prostih dneh pa dodatnih 519 ($\bar{x} = 43,3$, $s = 33,2$). Decembra je bil petek po skupnem številu kreiranih zapisov na dan najbolj produktiven. V 5 petkih je bilo kreiranih 3.061 zapisov, kar predstavlja 21,8 % mesečnega prirasta (vključno z dela prostimi dnevi), sledijo 4 srede z 2.730 zapisi ali 19,4 % ter 4 četrtki z 2.689 zapisi ali 19,1 % mesečnega prirasta bibliografskih zapisov. Zapisi, kreirani v 12 dela prostih dneh, predstavljajo 3,7 % mesečnega prirasta ($n = 519$, $\bar{x} = 43,3$, $s = 33,2$). V decembru se pojavi en dan (24. 12. 2017), ko v COBIB.SI ni bil dodan noben nov zapis. Tudi v decembru so katalogizatorji prevzemali zapise iz drugih baz podatkov: 50 iz Registra ISSN, 819 iz baze WorldCat (OCLC), 205 iz LC.

Slika 13: Število bibliografskih zapisov, kreiranih decembra 2017 (podatki, zbrani na dan 3. 1. 2018)

Mesečni prirast

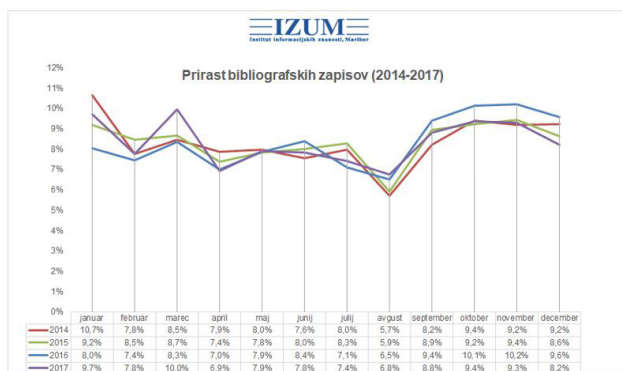
Pregled prirasta bibliografskih zapisov po mesecih leta 2017 (padajoče) je prikazan v tabeli 2. V prvi četrtini leta je bilo kreiranih 27,4 %, v drugi 22,7 %, v tretji 23 % in v četrti 26,9 % letnega prirasta.

Tabela 2: Mesečni prirast bibliografskih zapisov COBIB.SI v letu 2017 (padajoče glede na prirast)

Mesec (2017)	Kreirani zapisi (n)	Kreirani zapisi (%)
marec	17.079	10,0 %
januar	16.620	9,7 %
oktober	16.024	9,4 %
november	15.948	9,3 %
september	15.116	8,8 %
december	14.073	8,2 %
maj	13.557	7,9 %
junij	13.406	7,8 %
februar	13.284	7,8 %
julij	12.719	7,4 %
april	11.858	6,9 %
avgust	11.589	6,8 %
Skupaj	171.273	100 %

Legenda: n – število, % – odstotek

Trendi letnega prirasta po mesecih v letih od 2014 do 2017 so predstavljeni na sliki 14.

Slika 14: Letni prirast bibliografskih zapisov po mesecih, 2014–2017

Prirast bibliografskih zapisov po dnevih v tednu (upoštevani vsi dnevi leta, tako delovni kot dela prosti) kaže, da je bilo v letu 2017, enako kot leto poprej, skupno največ zapisov kreiranih ob sredah. V petdesetih delovnih sredah je bil delež letnega prirasta 20,4 % ($n = 34.894$, $\bar{x} = 697,9$, $s = 110,4$); sledi 51 četrтков z 20,3 % ($n = 34.813$, $\bar{x} = 682,6$, $s = 100,2$). Na tretjem mestu je 48 torkov z 20,2 % kreiranih zapisov ($n = 34.560$, $\bar{x} = 720$, $s = 110,1$), na četrtem mestu je 49 ponedeljkov z 19 % ($n = 32.541$, $\bar{x} = 664,1$, $s = 164,7$). Na zadnjem mestu med delovnimi dnevi so, pričakovano in enako kot prejšnja leta, petki. Delo katalogizatorjev v dvainpetdesetih petkih je zaslužnih za 18-odstotni delež letnega prirasta ($n = 30.748$, $\bar{x} = 591,3$, $s = 120,2$). Zapisi, kreirani ob sobotah, predstavljajo 1,1 % ($n = 1.885$, $\bar{x} = 36,3$, $s = 19,9$), ob nedeljah 0,9 % ($n = 1.573$, $\bar{x} = 29,7$, $s = 21,2$), ob prazničnih dnevih pa 0,2 % letnega prirasta ($n = 259$).

Diskusija

Večletni trend se nadaljuje v leto 2017, saj podatki o prirastu bibliografskih zapisov na letni ravni kažejo, da je bilo sredi delovnega tedna (sreda, 20,4 %) kreiranih največ novih bibliografskih zapisov. Takoj za sredami so delovni četrтки z 20,3 % letnega prirasta, sledijo pa torki z 20,2 %. V primerjavi s predhodnim letom je bil delež letnega prirasta v 2017 nižji za 3,6 %. Na letni ravni je bilo v prvem trimesečju kreiranih 27,4 %, v drugem 22,7 %, v tretjem 23 %, v zadnjem pa 26,9 % bibliografskih zapisov.

Če primerjamo prirast bibliografskih zapisov po posameznih dnevih v posameznem mesecu, sta v letu 2017 vodilna četrtek in sreda. Četrtek je vodilni dan po številu kreiranih bibliografskih zapisov v februarju, juniju, avgustu in novembru. Sreda je vodilni dan v naslednjih mesecih: maj, julij, september; torek je vodilni dan v januarju in aprilu; ponedeljek je vodilni dan v marcu in oktobru. Zanimivo, da je bil v decembru vodilni dan po številu kreiranih zapisov petek. V letu 2017 ni bilo dneva, ki bi dosegel in presegel lanski maksimum kreiranih zapisov na dan, tj. preko 1.000 zapisov, se je pa z 955 kreiranimi zapisi temu najbolj približal 11. januar (sreda). Pregled prirasta po mesecih po pričakovanjih kaže, da je avgust najnižje na lestvici prirasta; to je tudi razumljivo, saj je to glavni mesec letnih dopustov (slika 14). V letu 2017 sta bila le dva dela prosta dneva (5. 8. in 24. 12.), ko v COBIB.SI nismo zabeležili prirasta bibliografskih zapisov. Vse to dokazuje, kako živa je bibliografsko-kataložna baza COBIB.SI, tudi v smislu zbiranja podatkov, predstavljenih v članku, saj se število kreiranih zapisov ves čas spreminja. Pri interpretaciji podatkov ne smemo pozabiti, da so bili podatki zbrani tekom leta 2017, zato se stanje bibliografsko-kataložne baze in absolutne številke kreiranih zapisov lahko razlikujejo od trenutnega števila kreiranih zapisov po posameznem dnevu in/ali mesecu (npr. izbrisani podvojeni zapisi, prav tako smo iz prikaza izvzeli bibliografske zapise, ki so bili vključeni v COBIB.SI zaradi ažuriranja baze ELINKS.SI, in zapise iz lokalnih baz podatkov, ki se shranjujejo na vzajemni nivo). Ob kvantiteti pa ne smemo pozabiti na kakovost bibliografskih zapisov. V IZUM-u v ta namen izvajamo aktivnosti, ki so del sistema zagotavljanja kakovosti bibliografskih in normativnih zapisov v COBIB.SI (Dornik, et al., 2017). Zanimiv je podatek, da je bilo v letu 2017 631 imetnikov dovoljenja za vzajemno katalogizacijo monografskih publikacij z vsaj enim aktivnim uporabniškim imenom v eni od knjižnic, a je vsaj en zapis v opazovanem letu dejansko kreiralo 585 katalogizatorjev.

ZAKLJUČEK

Vsakoletni prirast baze COBIB.SI kaže na njen velik pomen, tudi pri razvoju informacijske družbe, ki spreminja naše vsakdanje življenje in našo družbo. COBIB.SI

kot integriran način vodenja knjižničnih katalogov in bibliografij raziskovalcev je knjižnični informacijski sistem, ki je na dan 31. 12. 2017 obsegal 5.082.091 bibliografskih zapisov. V letu 2017 je bil objavljen dokument Vzdrževanje aktivnega dovoljenja za vzajemno katalogizacijo v sistemu COBISS.SI (2017), kjer iz kvantitetnega kriterija dela katalogizatorjev prehajamo na pomembno izobraževanje. Zavedamo se, da je permanentno izobraževanje izjemnega pomena in upamo, da bo to doprinos h kakovostnemu delu katalogizatorjev in višji kakovosti bibliografskih podatkov v COBIB.SI, kar je velikega pomena tudi za izmenjavo bibliografskih informacij, npr. z bazo WorldCat.

Reference

- Bibliografske baze podatkov in podatki o zalogi: polnopravni člani sistema COBISS.SI in njihovo sodelovanje v sistemu vzajemne katalogizacije*, 2018. [spletni dokument] Dostopno na: http://home.izum.si/cobiss/o_cobissu/dokumenti/STAT_PRIRAST_2017_SI_1.pdf [8. 5. 2018].
- COBISS.Net v številkah*, 2018. [spletni dokument] Dostopno na: https://www.cobiss.net/doc/Stat_kazalci_2017.pdf [28. 5. 2018].
- COBISS3 – Knjižnice*, 2018. [spletna stran] Dostopno na: <http://home.izum.si/cobiss/cobiss3/> [4. 5. 2018].
- Dornik, E., Badovinac, B., Kos, J. in Farkaš, B., 2017. Sistem zagotavljanja kakovosti COBIB.SI: izbrane aktivnosti za leto 2016. *Knjižnica* [online], 61(1/2), pp. 191–205. Dostopno na: <https://knjiznica.zbds-zveza.si/knjiznica/article/view/6167> [17. 1. 2018].
- Dovoljenja za vzajemno katalogizacijo*, 2018. [spletna stran] Dostopno na: <https://izobrazevanje.izum.si/EntryFormDesktopDefault.aspx?tabid=360&type=licence> [28. 12. 2017].
- IZUM, 2018. *Letno poročilo o delu IZUM za leto 2017*. [spletni dokument] Maribor: Institut informacijskih znanosti. Dostopno na: http://www.izum.si/doc/Letno_porocilo_2017.pdf [4. 5. 2018].
- Normativna baza podatkov CONOR.SI*, 2018. [spletni dokument] Dostopno na: http://home.izum.si/cobiss/o_cobissu/dokumenti/STAT_PRIRAST_CONOR_2017_SI.pdf [18. 5. 2018].
- Organizacijski model sistema COBISS*, 2018. [spletna stran] Dostopno na: <https://www.cobiss.net/si/platforma-cobiss.htm#c2> [4. 5. 2018].
- Vzajemna katalogizacija (COBISS3/Katalogizacija)*, 2018. [spletna stran] Dostopno na: <https://www.cobiss.net/si/platforma-cobiss.htm#c4> [4. 5. 2018].
- Vzdrževanje aktivnega dovoljenja za vzajemno katalogizacijo v sistemu COBISS.SI*, 2017 [spletna stran] Dostopno na: http://home.izum.si/cobiss/obvestila_novosti/dokumenti/Priloga_Vzdrzevanje_dovoljenja_za_vzajemno_katalogizacijo.pdf [28. 5. 2018].